

Обавештење о могућности плаћања ПДВ по наплаћеном потраживању (члан 36а Закона о ПДВ)

Одредбом члана 28. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 93/2012), додат је **нови члан 36а** који се односи на **могућност** да се одређена категорија обvezника ПДВ, уколико испуњава законом прописане услове, определи за плаћање ПДВ по наплаћеном потраживању, са применом од 1. јануара 2013. године.

Шта се сматра наплатом потраживања у смислу Закона о ПДВ прописано је Правилником који је објављен у Службеном гласнику РС бр.114/2012 од 04.12.2012. године.

Дакле, плаћање пореске обавезе по основу ПДВ по наплаћеном потраживању (у даљем тексту: систем наплате) је могућност за пореског обvezника и ствар његове пословне одлуке, а не његова законска обавеза.

Порески период за обvezника ПДВ који се определио за систем наплате је календарски месец (члан 48. став 1. Закона о ПДВ), независно од оствареног промета.

За овај нови концепт плаћања ПДВ може се определити обvezник ПДВ чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 50.000.000 динара и који је у том периоду непрекидно био евидентиран за обавезу плаћања ПДВ, под **условима** да:

- је у претходних 12 месеци подносио пореске пријаве за ПДВ у прописаном року;
- у претходних 12 месеци нису престали услови за обрачун ПДВ по систему наплате, односно да обvezник није престао да користи овај систем наплате на сопствени захтев.

Уколико обvezник ПДВ испуњава наведене услове и жели да се определи за обрачун ПДВ по систему наплате, потребно је да надлежном пореском органу **поднесе захтев** за одобрење обрачуна ПДВ по систему наплате.

Надлежни порески орган проверава испуњеност услова прописаних за систем наплате и обvezniku ПДВ издаје потврду.

Систем наплате примењује се од првог дана пореског периода који следи пореском периоду у коме је порески обvezник примио потврду пореског органа.

Обveznik ПДВ коме је одобрена примена система наплате ПДВ издаје рачун у коме, поред осталих обавезних елемената наводи да се за тај промет примењује систем наплате; пореску обавезу за промет за који се примењује систем наплате плаћа за порески период у коме је наплатио потраживања, одн. део потраживања за извршени промет у делу наплаћеног потраживања и има право на одбитак претходног пореза у складу са законом, али под условом да је претходном учеснику у промету платио обавезу за извршени промет, сразмерно плаћеној обавези, односно да је плаћен ПДВ код увоза.

Систем наплате **не може** се применити код:

1) Преноса права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и преноса власничких удела на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката (члан 4. став 3. тач. 7) и 7а) Закона о ПДВ);

2) Преноса целокупне или дела имовине осим преноса ове имовине са или без накнаде или као улога, ако је стицалац порески обvezник или тим преносом постане

порески обвезнici и ако продужи да обавља исту делатност (члан 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ);

3) Промета добра и услуга за који је обвезнici ПДВ порески дужник – порески пуномоћник кога одреди страно лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, односно пребивалиште, а које обавља промет добра и услуга у Републици и порески дужник - прималац добра и услуга ако страно лице не одреди пореског пуномоћника (члан 10. став 1. тачка 2) и 3) Закона о ПДВ) као и код промета добра и услуга за који је обвезнici ПДВ порески дужник као прималац добра и услуга – промет секундарних сировина и услуга непосредно повезан са секундарним сировинама; промет грађевинских објеката и економски дељивих целина, укључујући и власничке уделе на тим добрима; промет од извођача ка инвеститору у грађевинарству (члан 10. став 2. Закона о ПДВ);

4) Промета јединствених туристичких услуга и промета половних добра, уметничких дела, колекционарских добра и антиквитета (из члана 35. и 36. Закона о ПДВ);

5) Промета и добра услуга који се врше повезаним лицима у складу са Законом о порезу на добит правних лица.

Обвезнici ПДВ који не наплати потраживања за промет добра и услуга у року од 6 месеци од дана када је извршио промет, дужан је да пореску обавезу по основу овог промета плати за порески период у коме је истекао рок од 6 месеци.

Систем наплате **престаје**, на сопствени захтев обвезнici ПДВ или по сили закона, првог дана пореског периода који следи пореском периоду у којем:

- 1) обвезнici ПДВ достави изјаву надлежном пореском органу о престанку система наплате
- 2) су настале околности због којих се обвезнici ПДВ не би одобрио систем наплате при подношењу захтева за одобравање овог система, односно обвезнici ПДВ оствари промет добра и услуга за претходних 12 месеци у износу већем од 50.000.000 динара и ако обвезнici ПДВ у претходних 12 месеци није подносио пореске пријаве ПДВ у прописаном року.

О престанку система наплате, надлежни порески орган обвезнici ПДВ издаје потврду. Систем наплате престаје и у случају подношења захтева за брисање из евиденције за ПДВ даном престанка ПДВ активности.

Код престанка система наплате, обвезнici ПДВ је дужан да за последњи порески период у коме је примењивао систем наплате, плати пореску обавезу за промет добра и услуга за који није наплатио потраживања и има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету коме није платио обавезу за промет добра и услуга одбије као претходни порез у складу са законом.

Да закључимо, обвезнici ПДВ који се одлуче за плаћање пореске обавезе по наплаћеном потраживању (ују у систем наплате), приликом доношења ове пословне одлуке треба да узму обзир следеће чињенице:

- 1) да ће њихов порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ бити календарски месец (члан 48. став 1. Закона о ПДВ), без обзира на висину оствареног промета;
- 2) да на свакој фактури у напомени морају навести да примењују систем наплате;
- 3) да пореску обавезу плаћају када наплате потраживање, али не дуже од шест месеци од дана када је извршен промет;

- 4) обveznik ПДВ који је ушао у систем наплате не може да одбије претходни порез од ПДВ који дугује обрачунат у претходној фази промета добара и услуга ако исти није плаћен добављачу;
- 5) да се плаћање пореске обавезе може „одложити“ најдуже 6 месеци. Када прође 6 месеци, а обvezник ПДВ не наплати своје потраживање дужан је да плати ту обавезу без обзира што је није наплатио;
- 6) да је из примене система наплате изузет промет одређених добара и услуга из чега произилази да обvezник ПДВ који уђе у систем наплате има обавезу утврђивања и обавеза и права на претходни порез и по наплаћеној и по фактурисаној реализацији, али и за потраживања која се не наплате у року од 6 месеци од дана када је извршен промет добара и услуга;
- 7) да је код престанка система наплате, обvezник ПДВ дужан да за последњи порески период, односно период у којем је престао са ПДВ активношћу, а у којем је примењивао систем наплате, плати и пореску обавезу за промет добара и услуга за који није наплатио потраживање и има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету којем није платио обавезу за промет добара и услуга одбије као претходни порез у складу са Законом о ПДВ.

Обвезници ПДВ који се определе за плаћање ПДВ по наплаћеном потраживању, а испуњавају законом прописане услове, треба да без одлагања надлежном пореском органу поднесу захтев за одобравање плаћања пореске обавезе по наплаћеном потраживању за извршени промет добара и услуга како би благовремено добили потврду о одобравању плаћања пореске обавезе по наплаћеном потраживању, с обзиром да обvezник ПДВ примењује систем наплате од првог дана пореског периода који следи пореском периоду у којем је примио потврду надлежног пореског органа.

С обзиром да се члан 36а Закона о ПДВ примењује од 01. јануара 2013. године, захтев за одобравање система наплате може да се поднесе тек после тог датума.